

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 74.029/1/V
van 31 augustus 2023

over

een voorontwerp van decreet van de Regering van de Duitstalige
Gemeenschap ‘zur Abänderung des Dekrets vom 23. April 2018
über die Familienleistungen’

Op 6 juli 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Gezondheid en Sociale Aangelegenheden, Ruimtelijke Ordening en Huisvesting van de Duitstalige Gemeenschap verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege* verlengd tot 22 augustus 2023, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap ‘zur Abänderung des Dekrets vom 23. April 2018 über die Familienleistungen’.

Het voorontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 24 augustus 2023. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Kaat LEUS en Koen MUYLLE, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Lise VANDENHENDE, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 31 augustus 2023.

*

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Duitstalige Gemeenschap strekt ertoe het decreet van 23 april 2018 ‘über die Familienleistungen’ te wijzigen naar aanleiding van het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 10/2023 van 19 januari 2023.

2.1. Het Hof oordeelde in dat arrest in de eerste plaats dat het strijdig is met het gelijkheidsbeginsel om nieuw samengestelde gezinnen met drie kinderen, waarvan één altemeer is gehuisvest en die niet vallen onder dezelfde bijslagtrekkende, uit te sluiten van het voordeel van de bijslag voor grote gezinnen (overwegingen B.5.1 tot B.10). Die ongrondwettigheid vindt haar oorsprong in het ontbreken van een decretale bepaling die toelaat, voor het bepalen van het aantal kinderen dat vereist is voor de toekenning van de bijslag voor grote gezinnen, de last in aanmerking te nemen die daadwerkelijk door elke ouder wordt gedragen voor de huisvesting en de opvoeding van hun kinderen uit een vorige relatie, wanneer die kinderen op een altemeerende wijze door de ouders worden gehuisvest (overweging B.11).

Om deze ongrondwettelijke lacune te verhelpen wordt bij artikel 1, 1°, van het voorontwerp artikel 28 van het decreet van 23 april 2018 aangevuld met een paragraaf 5, die het mogelijk maakt voor ouders die geen gemeenschappelijke woonplaats hebben, een gemeenschappelijke verklaring af te leggen waaruit blijkt welke ouder, door meer dan de helft van de onderhoudskosten voor het kind te betalen, het kind werkelijk opvoedt.

2.2. In het voormelde arrest oordeelde het Grondwettelijk Hof in de tweede plaats dat de artikelen 18 en 28 van het decreet van 23 april 2018 het gelijkheidsbeginsel schenden in zoverre zij de toekenning van de bijslag voor grote gezinnen doen afhangen van het geslacht van de ouder die de bijslagtrekkende is van een kind dat is geboren uit een vorige relatie en altemeerend is gehuisvest, wanneer die ouder daarnaast nog twee kinderen heeft met een andere partner met wie hij een nieuw samengesteld gezin vormt (overwegingen B.13 tot B.17).

Om deze ongrondwettigheid te verhelpen wordt bij artikel 1, 2°, van het voorontwerp artikel 28 van het decreet van 23 april 2018 aangevuld met een paragraaf 6, die het mogelijk maakt dat een bijslagtrekkende een ander meerderjarig lid van zijn gezin kan aanduiden als bijslagtrekkende van de kinderbijslag van alle kinderen voor wie hij de oorspronkelijke bijslagtrekkende is.

2.3. Overeenkomstig artikel 2 treedt het aan te nemen decreet in werking op 1 januari 2024.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

3. Met de ontworpen paragraaf 5 van artikel 28 van het decreet van 23 april 2018 (artikel 1, 1°, van het voorontwerp) wordt beoogd tegemoet te komen aan het in opmerking 2.1 geschetste grondwettigheidsbezwaar van het Grondwettelijk Hof, namelijk dat het ontbreken van een decretale bepaling die toelaat, voor het bepalen van het aantal kinderen dat vereist is voor de toekenning van de bijslag voor grote gezinnen, de last in aanmerking te nemen die daadwerkelijk door elk van de ouders wordt gedragen voor de huisvesting en de opvoeding van hun kinderen uit een vorige relatie, wanneer die kinderen altemeerend door de ouders worden gehuisvest, het gelijkheidsbeginsel schendt.

Volgens de ontworpen bepaling is evenwel een gemeenschappelijke verklaring vereist van de ouders die geen gemeenschappelijke woonplaats hebben. Er wordt bijgevolg niet voorzien in een bepaling die automatisch rekening houdt met de last die daadwerkelijk door elke ouder wordt gedragen, wat betreft de bijslag voor grote gezinnen. Artikel 18 van het decreet van 23 april 2018 bepaalt immers dat de bijslag voor grote gezinnen aan elk kind wordt toegekend, op voorwaarde dat het gaat om een derde kind of elk daarop volgend kind dat het recht op de basiskinderbijslag opent dat *aan dezelfde* bijslagtrekkende betaald wordt.

De gemachtigde verklaarde in dat verband het volgende:

“Bei der Änderung des Dekrets über die Familienleistungen in Folge des Entscheids des Verfassungsgerichtshofs ist darauf zu achten, dass die alterniert beherbergten Kinder nicht benachteiligt werden, aber dass sie auch nicht bevorteilt werden. Darum muss sichergestellt werden, dass jedes Kind nur einmal ‘gezählt’ werden kann für das Anrecht auf den Zuschlag für kinderreiche Familien.

Artikel 28 §5 nimmt die Eltern in die Verantwortung. Sie entscheiden, wie der Situation der alternierenden Beherbergung des Kindes am besten Rechnung getragen wird, indem sie bestimmen, wer von ihnen das Kindergeld erhält.”

De gemachtigde beaamde dat het mogelijk is dat de ontworpen bepaling niet volstaat om rekening te kunnen houden met de werkelijke last voor de toekenning van de bijslag voor grote gezinnen:

“In Anwendung von Artikel 28 §5 ist es möglich, dass für das Kind, das seinen Wohnsitz bei der Mutter hat, das Kindergeld an den Vater, der nicht im selben Haushalt lebt, gezahlt wird. Hat dieser Vater in einer neuen Beziehung zwei Kinder, kann es zur Situation kommen, dass der Vater das Kindergeld für ein Kind bekommt und seine neue Partnerin das Kindergeld für die beiden gemeinsamen Kinder erhält.

Allerdings steht es dann dem Vater und seiner neuen Partnerin frei von Artikel 28 §6 Gebrauch zu machen, um das Kindergeld einem von ihnen zu übertragen, sodass es drei Kinder bei einem Empfänger sind, d.h. Anspruch auf den Zuschlag für kinderreichen Familien entsteht.”

Er kan mee worden ingestemd dat met de combinatie van de ontworpen paragrafen 5 en 6 van artikel 28 van het decreet van 23 april 2018 wel degelijk tegemoet wordt gekomen aan het voormelde grondwettigheidsbezwaar van het Grondwettelijk Hof, aangezien de

bijslagtrekkende een ander meerderjarig lid van zijn gezin kan aanwijzen als bijslagtrekkende van de kinderbijslag van alle kinderen voor wie hij de oorspronkelijke bijslagtrekkende is, waardoor alsnog de bijslag voor grote gezinnen kan worden toegekend.

4. Overeenkomstig de ontworpen paragraaf 6, eerste lid, van artikel 28 van het decreet van 23 april 2018 (artikel 1, 2°, van het voorontwerp) geldt de daarin bedoelde aanwijzing voor alle kinderen voor wie de betrokkene de oorspronkelijke bijslagtrekkende is. Aan de gemachtigde werd gevraagd om toe te lichten waarom de aanwijzing noodzakelijkerwijze op alle kinderen moet slaan en of er geen situaties denkbaar zijn waarin het wenselijk kan zijn om de aanwijzing niet voor alle kinderen te laten gelden. De gemachtigde antwoordde daarop als volgt:

“Die Personen, die einen gemeinsamen Haushalt bilden, tragen gemeinsam die Kosten des Haushalts. Deshalb ist alleine das Übertragen des Kindergeldes aller Kinder von einem an den anderen Empfänger vorgesehen. Wir sehen keine Situation in der der Übertrag des Kindergeldes nur einzelner Kinder angebracht wäre.”

Voor zover er inderdaad geen dergelijke situatie denkbaar is, kan met die uitleg worden ingestemd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE